

II

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och vars offentliggörande inte är obligatoriskt)

BESLUT

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 11 februari 2009

om det statliga stöd C 55/07 (ex NN 63/07, CP 106/06) som har genomförts av Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland – Statlig garanti till BT

[delgivet med nr K(2009) 685]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2009/703/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

(1) Detta ärende avser det statliga stöd som genomförts av Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (nedan kallat *Förenade kungariket*) till förmån för BT plc (nedan kallat *BT* om inte annat anges). BT är ett börsnoterat aktiebolag med säte i England och Wales. British Telecommunications plc är ett helägt dotterbolag till BT Group plc och omfattar praktiskt taget alla verksamheter och tillgångar i BT-koncernen. Som efterträdare till British Telecommunications, ett bolag av offentligrättslig karaktär, bildades det i England och Wales som ett börsnoterat aktiebolag, helägt av Förenade kungarikets regering, genom telekommunikationslagen från 1984. Mellan november 1984 och juli 1993 sålde Förenade kungarikets regering hela sitt aktieinnehav i British Telecommunications plc genom tre offentliga emissioner.

1. FÖRFARANDE

- (2) En av BT:s konkurrenter, som begärt konfidentiell behandling, lämnade den 26 april 2006 in ett klagomål mot en garanti som beviljats BT av staten (*statlig garanti*). Genom e-post av den 24 maj 2006 och den 22 juni 2006 lämnade denna konkurrent ytterligare upplysningar om stödordningen till kommissionen.
- (3) Den 18 maj 2006 skickade kommissionen en begäran om upplysningar till myndigheterna i Förenade kungariket, som svarade genom en skrivelse av den 18 juli 2006.
- (4) Den 21 december 2006 skickade kommissionen ytterligare en begäran om upplysningar. Efter en förlängning av tidsfristen svarade myndigheterna i Förenade kungariket genom en skrivelse av den 27 februari 2007.
- (5) Den 26 mars 2007 hölls ett möte med juridiska företrädare för styrelsen för BT:s pensionsordning (BT Pension Scheme, *BTPS*) på begäran av Förenade kungarikets myndigheter. Ytterligare upplysningar lämnades via e-post av den 10 maj 2007.
- (6) Den 10 maj 2007 skickade kommissionen en begäran om upplysningar till myndigheterna i Förenade kungariket. Efter en förlängning av tidsfristen och ett möte som ägde rum den 11 juni 2007, svarade myndigheterna i Förenade kungariket genom en skrivelse av den 19 juni 2007.
- (7) Genom en skrivelse av den 3 augusti 2007 begärde kommissionen ytterligare upplysningar. Efter en förlängning av tidsfristen svarade myndigheterna i Förenade kungariket genom en skrivelse av den 3 oktober 2007.

⁽¹⁾ EUT C 15, 22.1.2008, s. 8.

- (8) Den 28 november 2007 antog kommissionen ett beslut som delgavs Förenade kungariket, där det konstaterades att den statliga garantin, i den mån den avser BT:s pensionsåtaganden i fall av insolvens, inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget, och inledde samtidigt det formella undersökningsförfarandet om vissa åtgärder kopplade till den statliga garanti som BTPS beviljats.
- (9) Genom e-post av den 30 januari 2008 lämnade myndigheterna i Förenade kungariket sina synpunkter på detta beslut.
- (10) Efter offentliggörandet av beslutet av den 28 november 2007 mottog kommissionen synpunkter från följande berörda parter: UK Competitive Telecommunications Association (UKCTA), en branschorganisation som representerar telekommunikationsoperatörer som konkurrerar med BT, den ursprungliga anonyma klaganden samt BT och BTPS. Deras synpunkter skickades till myndigheterna i Förenade kungariket den 25 mars 2008.
- (11) Genom e-post av den 25 april 2008 ansökte myndigheterna i Förenade kungariket om godkännande att få överlämna synpunkterna från tredje parter till BT. Efter samråd och överenskommelse mellan berörda parter godkände kommissionen utlämnade av icke-konfidentiella versioner av dessa dokument till BT.
- (12) Genom e-post av den 30 maj 2008 mottog kommissionen kommentarerna från myndigheterna i Förenade kungariket om de synpunkter som lämnats av tredje parter. Genom e-post av den 3 juni 2008 mottog kommissionen BT:s kommentarer till synpunkterna från tredje parter.
- (13) Den 22 juli 2008 höll kommissionen ett möte med myndigheterna i Förenade kungariket, som följdes av nya klargöranden via e-post av den 19 september 2008.
- (14) På egen begäran träffade de juridiska ombuden för BT och BTPS kommissionen den 6 augusti 2008 och den 28 oktober 2008.
- (17) Enligt avsnitt 60 i 1984 års telekommunikationslag överfördes det offentliga bolagets tillgångar, rättigheter och åtaganden till det privatiserade övertagande företaget British Telecommunications plc. I överföringen ingick det offentliga bolagets samtliga åtaganden i fråga om pensionsordningen för de anställda, som enligt 1983 års försäkringstekniska beräkning visade ett underskott på 626 miljoner brittiska pund.
- (18) Avsnitt 68 i 1984 års telekommunikationslag innehåller bestämmelser om den statliga garantin:
- ”(1) Detta avsnitt är tillämpligt
- a) när ett beslut har fattats i enlighet med [insolvenslagen från 1986] om frivillig likvidering av det övertagande bolaget, på annat sätt än enbart för rekonstruktion eller sammanslagning med ett annat bolag, eller
- b) när en domstol har beslutat att likvidera det övertagande bolaget enligt den lagen, utan att något sådant beslut har fattats i förväg.
- (2) Ministern är skyldig att då likvidationsförfarandet inleds betala det övertagande bolagets alla utestående åtaganden som det har enligt avsnitt 60 ovan.
- (...)
- (4) I de fall ministern gör en betalning till någon som avser vad han uppfattar som ett åtagande han fått enligt detta avsnitt, har han därefter en fordran på det övertagande bolaget som uppgår till det belopp som betalats, och hans fordran behandlas i likvidationen som en fordran med avseende på den ursprungliga åtaganden.”
- (19) Den statliga garantin täckte alla utestående åtaganden i det bolag som överfördes till BT 1984. Även om myndigheterna i Förenade kungariket uppger att de inte har fullständiga uppgifter om det totala beloppet för de åtaganden som omfattades utöver pensionsåtagandena, konstaterar de att årsredovisningarna för British Telecom från 1983/1984 ger viss information om ställningen per den 31 mars 1984:

2. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDERNA

- (15) De åtgärder som är föremål för granskning gäller de regler enligt vilka regeringen i Förenade kungariket garanterar betalning av vissa av BT:s åtaganden, i synnerhet pensionsåtaganden, enligt den statliga garantin och befriar BT från skyldigheter enligt regelverket för pensionsordningar i Förenade kungariket.

2.1 Den statliga garantin

- (16) Genom 1981 års telekommunikationslag överfördes den telekommunikationsverksamhet som tidigare varit en del av brittiska Post Office till ett nytt offentligt bolag, British Telecommunications. Privatiseringen av British Telecommunications genomfördes med stöd av 1984 års telekommunikationslag.

— Kortsiktiga skulder med förfalldatum inom ett år uppgick till 1 909 miljoner brittiska pund. Dessa omfattade kortfristiga lån, leverantörsskulder, mervärdeskatt och inkomstskatter, andra fordringsägare, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

— Långfristiga skulder uppgick till 458 miljoner brittiska pund i utländska lån som återbetalades tio år senare.

- (20) Genom 2003 års telekommunikationslag upphävdes avsnitt 60 och ändrades avsnitt 68.2 i 1984 års telekommunikationslag, som nu föreskriver att "Ministern är skyldig att då likvidationsförfarandet inleds betala det övertagande bolagets alla utestående åtaganden i fråga om utbetalning av pensioner som det har enligt avsnitt 60 ovan" (vår understrykning).
- (21) Enligt den statliga garantin är Förenade kungarikets regering skyldig att fullgöra det offentliga bolagets alla åtaganden i fråga om utbetalning av pensioner som överförs till BT för anställda som omfattades av det offentliga bolagets pensionsordning före den 6 augusti 1984, förutsatt att BT är insolvent och likvideras och endast om åtagandet är delvis eller helt utestående när likvidationen inleds. Detta förutsätter att tillgångarna i BT:s pensionsordning inte är tillräckliga för att BT ska kunna fullgöra sina åtaganden när det gäller dessa anställdas rättigheter. Trots att 1984 års telekommunikationslag inte är tydlig i detta avseende anser Förenade kungarikets myndigheter att den statliga garantin inte bara täcker de pensionsrättigheter som dessa anställda förvärvat före privatiseringen, utan även de som förvärvats efteråt.
- (22) Med hänsyn till dess ställning som offentligt bolag kunde BT före privatiseringen inte likvideras på annat sätt än genom en lag som antagits av parlamentet. När det gäller pensionsåtagandena ansågs den statliga garantin lugna bolagets anställda, vars pensioner inte längre skulle skyddas av staten. De var särskilt bekymrade över vad som skulle hända om det privatiserade övertagande bolaget skulle bli insolvent och pensionsordningen skulle få ett underskott. Enligt myndigheterna i Förenade kungariket var den statliga garantin från 1984 ett sätt att bemöta denna oro, som förvärrades när det 1983 uppdagades att pensionsordningen hade ett försäkringstekniskt underskott.
- (23) Enligt de förklaringar som de brittiska myndigheterna gav skulle regeringen i Förenade kungariket, i händelse av BT:s insolvens, omedelbart – så snart likvidationen inledes – bli ansvarig för alla utestående åtaganden i anslutning till pensionsordningen för den personal som överförs till BT i samband med privatiseringen. Ministern skulle då betala BTPS för dessa utestående åtaganden och bli oprioriterad fordringsägare till BT för det beloppet. BTPS skulle också bli oprioriterad fordringsägare till det insolventa BT för alla eventuella åtaganden avseende anställda som inte omfattades av den statliga garantin, då lagen inte ger något företräde för förvaltare av pensionsordningar.
- (24) Myndigheterna i Förenade kungariket uppger att de inte kan specificera värdet på de åtaganden som skulle täckas av garantin. Omfattningen på de utestående åtagandena skulle vara avhängig av antalet medlemmar som skulle omfattas, samt av tillgångarna i BT:s pensionsordning vid tidpunkten för en eventuell insolvens och likvidation.

2.2 BT:s pensionsordning

- (25) Fram till 1969 var personalen på Post Office offentligt anställda. När de det året anställdes av det offentliga bolaget Post Office upphörde deras ställning som offentliga tjänstemän. Post Office fick det övergripande ansvaret för utbetalning av personalens pensioner, och Post Office Staff Superannuation Scheme (POSSS) inrättades. Till POSSS överfördes Post Office-anställdas förvärvade pensionsrättigheter.
- (26) 1983 inrättades British Telecommunications Staff Superannuation Scheme (BTSSS), vars villkor liknade dem som gällde för POSSS. Den 31 mars 1986 inrättade BT ytterligare en pensionsordning för nya anställda, som kallades British Telecommunications plc New Pension Scheme (BTNPS). Från det datumet stängdes BTSSS för nya medlemmar. Dessa två ordningar slogs 1993 samman till en ny ordning som döptes om till BT Pension Scheme (BTPS).
- (27) Syftet med BTPS är att se till att pensionsordningen på lång sikt alltid har tillräckligt med pengar för att täcka kostnaderna för de pensionsförmåner som ska betalas ut. Enligt reglerna för BTPS ska BT, i enlighet med vad pensionsordningens aktuarie beslutar, betala ordinarie arbetsgivaravgifter till pensionsordningen, som ska täcka såväl förmåner enligt pensionsordningen som dess kostnader och utgifter. BT:s ordinarie arbetsgivaravgifter uppgick till 395 miljoner brittiska pund under räkenskapsåret 2006/2007. Pensionsordningens aktuarie ska också göra en försäkringsteknisk värdering av tillgångar och skulder (dvs. framtida pensionsförmåner samt andra kostnader och utgifter) i pensionsordningen. Detta ska ske minst vart tredje år och ställningen ska rapporteras till BTPS styrelse och BT. BT ska också betala andra erforderliga bidrag för att kompensera för eventuella underskott mellan pensionsordningens tillgångar och skulder, som framgår av den försäkringstekniska värderingen, enligt en återhämtningsplan för att återställa BTPS till full finansiering [...] (*).
- (28) Den värdering som görs av BTPS vart tredje år visade t.ex. per den 31 december 2002 att det fanns ett finansieringsunderskott som BT gick med på att återbetala med 232 miljoner brittiska pund per år under femton år, utöver ordinarie arbetsgivaravgifter. Resultaten av den senaste värderingen meddelades i december 2006 och visade att åtagandena uppgick till 37,8 miljarder brittiska pund och tillgångarna till 34,4 miljarder brittiska pund, vilket resulterade i ett underskott på 3,4 miljarder brittiska pund. Enligt återhämtningsplanen ska pensionsordningen vara tillbaka i full finansiering 2015. BT gick med på att betala 280 miljoner brittiska pund per år under tio

(*) Affärshemlighet.

år, vilket tillsammans med avkastning på investeringar helt förväntas kompensera underskottet. Om nästa försäkringstekniska värdering visar att pensionsordningen inte kommer att kunna återgå till full finansiering som planerat måste det beslutas om en ny återhämtningsplan och extraavgifter.

2.3 Den viktigaste utvecklingen av pensionslagstiftningen i Förenade kungariket sedan 1984

- (29) Pensionslagstiftningen i Förenade kungariket har genomgått flera förändringar sedan 1984. Enligt den information som finns tillgänglig är det pensionslagarna från 1995 och 2004 som innebär de största förändringarna av det allmänna pensionsregelverket.

2.3.1 Pensionslagen från 1995: minimifinansieringskrav

- (30) Genom avsnitt 56 i pensionslagen från 1995 infördes ett minimifinansieringskrav som innebär att tillgångarna i pensionsordningen inte får understiga summan av dess åtaganden. I Occupational Pension Schemes (Minimum Funding Requirement and Actuarial Valuations) Regulations 1996 föreskrivs dock följande:

”Avsnitt 56 (minimifinansieringskrav) ska inte tillämpas på [...] någon tjänstepensionsordning för vilken någon av konungarikets ministrar har utfärdat en garanti eller vidtagit andra åtgärder i syfte att säkerställa att ordningens tillgångar är tillräckliga för att uppfylla åtagandena. [...] När en sådan garanti har getts för bara en del av en ordning, ska avsnitt 56 till 60 samt dessa regler tillämpas som om den delen och den andra delen av ordningen var separata ordningar.” (vår understrykning)

- (31) I avsnitt 75 i pensionslagen från 1995 föreskrivs att om värdet på tillgångarna vid tidpunkten för insolvens är lägre än summan av pensionsordningens åtaganden ska ett belopp som motsvarar mellanskillnaden betraktas som arbetsgivarens skuld till styrelsen eller förvaltarna av ordningen. I Occupational Pension Schemes (Deficiency on Winding up) Regulations 1996 föreskrivs följande:

”Avsnitt 75 ska inte tillämpas på [...] någon tjänstepensionsordning för vilken någon av konungarikets ministrar har utfärdat en garanti eller vidtagit andra åtgärder i syfte att säkerställa att ordningens tillgångar är tillräckliga för att uppfylla åtagandena.” (vår understrykning)

2.3.2 Pensionslagen från 2004: Pensionskyddsfonden (Pension Protection Fund, PPF) och lagstadgade finansieringskrav (Statutory Funding Objectives, SFO)

- (32) Genom del 2 i pensionslagen från 2004 infördes en pensionskyddsfond (PPF) som ett resultat av intensiva politiska påtryckningar, sedan tusentals arbetare hade för-

lorat stora delar av sina pensionsförmåner på grund av att deras arbetsgivare gått i konkurs. Pensionskyddsfonden inrättades i april 2005. Dess funktion är att betala ersättning till medlemmar av stödberättigade pensionsordningar när arbetsgivarna har blivit insolventa och inte lämnat tillräckliga tillgångar i pensionsordningen för att medlemmarna ska kunna få ett skydd som motsvarar nivån på den ersättning som pensionskyddsfonden betalar.

- (33) Pensionskyddsfonden finansieras dels med tillgångar som överförs från pensionsordningar för vilka den har övertagit ansvaret, dels med en årlig avgift som tas ut av stödberättigade pensionsordningar. Denna avgift består av en administrativ avgift och en riskavgift som omfattar två delar: en riskbaserad del som tar hänsyn till risken för underfinansiering i pensionsordningen och arbetsgivarens risk för insolvens (80 % av avgiften) och en ordningsbaserad del som grundar sig på hur stora åtaganden pensionsordningen har (20 % av avgiften). Storleken på den ursprungliga avgiften för 2005/2006 bestämdes utan hänsyn till den riskbaserade delen.

- (34) I Pension Protection Fund (Entry Rules) Regulations 2005 anges att ”en ordning för vilken en behörig offentlig myndighet har utfärdat en garanti eller vidtagit andra åtgärder i syfte att säkerställa att ordningens tillgångar är tillräckliga för att uppfylla alla åtaganden” undantas från pensionskyddsfonden. I det fall en del av ordningen garanteras av staten ska pensionsordningens garanterade och icke garanterade delar anses vara separata ordningar.

- (35) Slutligen inrättades genom del 3 i pensionslagen från 2004 nya finansieringskrav för ordningen (Statutory funding objectives), som ersatte minimifinansieringskraven från 1995. I avsnitt 222 i lagen föreskrivs att ordningarna ska ha tillräckliga och lämpliga tillgångar för att täcka sina tekniska avsättningar. Genom Occupational Pension Schemes (Scheme Funding) Regulations 2005 undantas ordningar som garanteras av en offentlig myndighet. Återigen, om en del av ordningen garanteras av staten ska ordningens garanterade och icke garanterade delar anses vara separata ordningar.

3. KOMMISSIONENS BESLUT OM FORMELLT GRANSKNINGSFÖRFARANDE

- (36) I sitt beslut av den 28 november 2007 om att inleda den formella granskningen redovisade kommissionen sin preliminära bedömning och sina tvivel när det gäller de aktuella åtgärdernas förenlighet med den gemensamma marknaden. Det gällde följande åtgärder:

— Den statliga garantin till BT för BT:s pensionsåtaganden 1984.

- Undantaget för BTPS från tillämpning av minimifinansieringskraven enligt pensionslagarna från 1995 och 2004 när det gäller BTP:s pensionsåtaganden som täcks av den statliga garantin.
- Undantaget för BTPS enligt Pension Protection Fund (Entry Rules) Regulations 2005 från kravet enligt del 2 i 2004 års pensionslag på betalning av en årlig avgift till pensionskyddsfonden för den del av dess pensionsåtaganden som omfattas av den statliga garantin.
- (37) I sitt beslut ansåg kommissionen att den statliga garantin för BT:s pensionsåtaganden i händelse av BT:s insolvens efter likvidation bara gynnar de anställda, och därmed inte utgör någon förmån för BT, eftersom den inte påverkar BT:s kreditbetyg, investeringar eller personalpolitik. Kommissionen drog därför slutsatsen att den statliga garantin när det gäller BT:s pensionsåtaganden i händelse av insolvens inte innebär någon särskild ytterligare fördel för BT, om den betraktas åtskilt från de ändringar i regelverket som infördes 1995 och 2004, och därmed inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget ⁽¹⁾.
- (38) Emellertid gjorde kommissionen en annan bedömning när det gäller det pensionsregelverk som infördes 1995 och 2004 i anslutning till den statliga garantin. Kommissionen uttryckte inledningsvis tvivel om det eventuella statliga stödets förenlighet med den gemensamma marknaden och uppmanade därför Förenade kungariket att lämna förklaringar, i synnerhet i fråga om följande:
- Tydliga bevis för att BTPS inte utnyttjade undantaget från minimifinansieringskraven enligt pensionslagarna från 1995 och 2004, samt skälen till detta beslut. I detta sammanhang påpekade kommissionen att BTPS fortfarande 2006 hade ett underskott på 3,4 miljarder brittiska pund, trots kraven i pensionslagen från 1995 att ordningens tillgångar skulle motsvara dess åtaganden.
- Fullständig redogörelse för varför befrielsen från avgiften till pensionskyddsfonden inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.
- Fullständig redogörelse för varför dessa åtgärder kan anses vara förenliga med bestämmelserna om statligt stöd, och i synnerhet enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget, om kommissionen skulle dra slutsatsen att de utgör statligt stöd.

4. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

4.1 Ståndpunkt från myndigheterna i Förenade kungariket

- (39) Synpunkterna från Förenade kungariket avser de frågor som togs upp i beslutet av den 28 november 2007 om minimifinansieringskravet och befrielsen från betalning av avgifter till pensionskyddsfonden.
- 4.1.1 *Minimifinansieringskrav*
- (40) Förenade kungariket hävdar att BT och BTPS inte utnyttjade undantaget från tillämpning av minimifinansieringskravet.
- (41) Minimifinansieringskravet enligt avsnitt 56 i pensionslagen från 1995, som gällde fram till 2004, innebar ett krav på att värdet av tillgångarna i pensionsfonden inte fick understiga dess åtaganden. Förenade kungariket understryker att grunden för beräkningar av pensionsåtaganden enligt avsnitt 56.3 i pensionslagen från 1995 skilde sig från den som normalt tillämpas av pensionsordningar i samband med löpande värderingar. Följaktligen resulterade de olika metoderna i olika värderingar av åtagandena.
- (42) Skillnaderna mellan värderingar enligt metoden med minimifinansieringskrav (MFR) och löpande värderingar för BTPS anges i tabellen nedan:

Värderings-datum	Tillgångar	Åtaganden (MFR-grund)	Skillnad mellan tillgångar/åtaganden (MFR-grund)	Åtaganden (löpande basis)	Skillnad mellan tillgångar/åtaganden (löpande basis)
31.12.2002	22,8 md GBP	22,5 md GBP	101,1 %	24,9 md GBP	91,6 %
31.12.1999	29,9 md GBP	26,5 md GBP	112,7 %	30,9 md GBP	96,8 %

- (43) Dessa siffror visar att vid de två värderingar av BTPS som gjordes under den period då 1995 års minimifinansieringskrav gällde, det vill säga värderingarna 1999 och 2002, översteg finansieringspositionen enligt metoden med minimifinansieringskrav 100 %, trots att en löpande värdering enligt en annan metod visade ett underskott. I det avseendet understryker Förenade kungariket att minimifinansieringskravet inte innebar något krav på att ordningens tillgångar skulle vara större än dess åtaganden enligt beräkningar i samband med löpande värderingar. Vidare behövde inte ens ett underskott enligt minimifinansieringskravet omedelbart åtgärdas utan först inom en föreskriven tidsfrist på högst tio år för att uppnå en finansieringsposition på 100 % när det gäller förhållandet mellan tillgångar och åtaganden.

⁽¹⁾ Se kommissionens beslut av den 28 november 2007, punkterna 42–60.

(44) Genom pensionslagen från 2004 ersattes 1995 års minimifinansieringskrav av en ny finansieringsordning, enligt vilken pensionsfondens styrelse ska komma överens med arbetsgivarföretaget om en plan för att åtgärda ett eventuellt finansieringsunderskott. Myndigheterna i Förenade kungariket betonade att det enligt Occupational Pension Schemes Regulations enbart är pensionsordningar som åtnjuter en statlig garanti och som har inrättats genom lag som kan undantas från det obligatoriska finansieringskravet. I detta sammanhang bör det noteras att BTPS inte inrättats genom lag.

(45) Myndigheterna i Förenade kungariket betonade också att detta obligatoriska finansieringskrav till fullo har respekterats av BTPS, vilket framgår av rapporten från BTPS styrelse, som visar att 2004 års finansieringskrav tillämpats till fullo när det gäller återhämtningsplanen i samband med 2005 års värdering. Myndigheterna i Förenade kungariket uppgav också att den brittiska pensionsmyndigheten Pensions Regulator förvissat sig om att garantin inte användes för att förlänga återhämtningsperioden eller påverka viktiga antaganden i den försäkringstekniska värderingen eller återhämtningsplanen.

4.1.2 Befrielse från betalning av avgiften till pensionskyddsfonden

(46) När det gäller befrielse från betalning av avgiften till pensionskyddsfonden erinrar Förenade kungarikets myndigheter om att pensionskyddsfonden var en del av ett paket som infördes genom 2004 års pensionslag i syfte att förbättra skyddet för medlemmar av pensionsordningar i händelse av arbetsgivarens insolvens. Pensionskyddsfonden inrättades specifikt för att stärka skyddet för medlemmar i händelse av likvidation av ordningar som var underfinansierade och där lämpliga arrangemang inte fanns. Eftersom skyldigheten att betala avgifter är direkt kopplad till erhållande av skydd från pensionskyddsfonden anser myndigheterna i Förenade kungariket att ordningar med lämpliga arrangemang såsom en statlig garanti inte ska kunna utnyttja pensionskyddsfonden enligt bestämmelserna, eftersom det skydd som pensionskyddsfonden ger inte är relevant.

(47) BTPS omfattas därför inte av pensionskyddsfondens system för anställda som täcks av en statlig garanti. För dessa anställda är BTPS inte i behov av och erhåller inte heller något skydd från pensionskyddsfonden, varför ingen avgift betalas. Att betrakta detta som ett undantag strider enligt Förenade kungarikets myndigheter mot logiken för systemet med pensionskyddsfonden. Däremot skulle BTPS betalning av en full avgift till pensionskyddsfonden vara en oväntad förtjänst för ordningar som omfattas av och erhåller skydd från pensionskyddsfonden.

4.2 Synpunkter från BT:s och BTPS förvaltare

(48) I sin gemensamma skrivelse rörande beslutet av den 28 november 2007 betonar BT och BTPS att den statliga garantin bara är en del av ett paket som infördes 1984 vid tiden för privatiseringen av BT, i syfte att skydda pensionsrättigheterna för dem som var anställda av BT före privatiseringen. I motsats till förmånen med den statliga garantin för dem som var anställda före privatiseringen, omfattade detta paket en rad belastningar som normalt inte ingår i ett företags budget, nämligen

— personalförmåner som pension vid 60 års ålder,

— bättre villkor för förtidspensionering vid arbetsbrist,

— begränsningar av BT:s möjligheter att ändra dessa skyldigheter eller upphöra med arbetsgivaravgifterna [...], och

— BT:s övertagande av ordningens nettounderskott vid privatiseringen.

(49) BT noterar också att undantaget från betalning av avgiften till pensionskyddsfonden är en logisk konsekvens av den statliga garantin, eftersom den redan erbjuder separat pensionskydd. BT hävdar att dessa två åtgärder (statlig garanti och påföljande undantag från avgiften till pensionskyddsfonden) i sig själva är kopplade till 1984 års pensionspaket. Detta paket har medfört en avsevärd ekonomisk börda för BT. En specialiserad aktuarie har bestämt nettonuvärdet av de extra pensionsåtaganden som överförts till BT till [...] brittiska pund, en summa som företag i den privata sektorn normalt inte belastas med. Eftersom belastningen vida överstiger det belopp som skulle betalas till pensionskyddsfonden i avsaknad av den statliga garantin, är det enligt uppgift inte fråga om någon generell förmån för BT, och därmed inte heller något statligt stöd.

(50) BT hävdar också att det skulle strida mot lagstiftningen om statligt stöd att betrakta en åtgärd som den statliga garantin, som inte utgjorde stöd när den beviljades, som statligt stöd till följd av en extern händelse som inrättandet av pensionskyddsfonden tjugo år senare, vilket inte har förändrat bestämmelserna för den ursprungliga åtgärden. Efter vad som påstås är det inte under några förhållanden fråga om en överföring av statliga medel.

4.3 Klaganden och övriga berörda parter

(51) I den mån synpunkterna från tredje parter innebär ett ifrågasättande av kommissionens slutsatser i beslutet av den 28 november 2007 om att inleda granskningsförfarandet, nämligen att den statliga garantin inte i sig utgör någon förmån för BT, är sådana synpunkter inte kopplade till föremålet för det här beslutet och ska inte beaktas i det här beslutet.

(52) Klaganden påpekar att i den mån som garantin inverkar på finansieringen av pensionsåtagandena är denna effekt på BT mycket betydande, då storleken på BTPS underskott – 3,4 miljarder brittiska pund 2006 – är väsentlig jämfört med BT:s nettoförmögenhet på 1,55 miljarder brittiska pund vid samma tidpunkt. Om ordningens underskott hade tagits upp i balansräkningen skulle detta ha påverkat BT:s nyckeltal, lånemöjligheter och lånevillkor. BTPS olika finansieringskrav enligt den statliga garantin skulle därmed i sig innebära förmåner för BT, utan att det är fråga om insolvens och utöver skyddsformånerna till BTPS förmånstagare.

(53) UKCTA anser att undantaget från minimifinansieringskraven och betalning av avgiften till pensionskyddsfonden utgör en förmån för BT, som inte kan motiveras av logiken i systemet. Eftersom det vid tidpunkten för garantins inrättande 1984 inte fanns något skydd för pensionsordningars förmånstagare i den övergripande lagstiftningen om tjänstepensionsordningar som BTPS, var syftet med 1995 och 2004 års reformer att ge förmånstagare ett effektivt skydd, vilket gjorde den statliga garantin överflödig. Att undanta ett specifikt företag från en allmän skyldighet för företagen att själva ansvara för att införa eller delta i åtgärder för skydd, strider öppet mot systemets logik.

(54) När det gäller i synnerhet minimifinansieringskravet betonar UKCTA att Förenade kungariket, genom att undanta ordningar som täcks av den statliga garantin från 1995 och 2004 års lagstadgade krav, frivilligt avstod från möjligheten att minska sin exponering med hjälp av den statliga garantin. I det avseendet påverkas dessutom inte alls statens åtagande av BT:s ensidiga beslut att bidra till BTPS i större utsträckning än vad som krävdes. En åtgärd upphör inte att utgöra statligt stöd för att den ännu inte har tillämpats.

5. BEDÖMNING

5.1 Beteckning av åtgärderna som statligt stöd

(55) I artikel 87.1 i EG-fördraget anges följande:

”Om inte annat föreskrivs i detta fördrag, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.”

(56) För att artikel 87.1 i EG-fördraget ska vara tillämplig ska det finnas en stödåtgärd som kan tillskrivas staten och som finansieras med statliga medel, påverkar handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider konkurrensen på den gemensamma marknaden genom att ge vissa företag en selektiv ekonomisk fördel.

5.1.1 Stöd som beviljas av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel

(57) Undantaget från minifinansieringskraven enligt pensionslagarna från 1995 och 2004 och undantaget från att betala avgift till pensionskyddsfonden motsvarande de pensionsåtagandena som täcks av den statliga garantin enligt pensionslagen från 2004, grundar sig på bestämmelser som antagits av de lagstiftande organen i Förenade kungariket. Det bör noteras att detsamma gäller för den statliga garantin. Följaktligen beviljas allt stöd inom ramen för dessa åtgärder av Förenade kungariket. Dessutom berör undantagen statliga medel, då de är en konsekvens av den statliga garantin, som rör Förenade kungarikets statliga medel.

(58) Enligt 1984 års telekommunikationslag ska Förenade kungariket om BT likvideras betala det övertagande bolagets alla utestående åtaganden som det offentliga bolaget BT har. Denna skyldighet begränsades 2003 till alla utestående åtaganden gällande pensionsutbetalningar. Om BT är insolvent och likvideras medför detta åtagande en skyldighet att betala relevanta delar av de pensionsåtaganden som avser BTPS. I det fallet ska Förenade kungarikets medel tas i anspråk för att fullgöra sådana utestående åtaganden som BT annars skulle ha betalat.

(59) Förenade kungarikets finansiella resurser tas inte bara i anspråk om BT blir insolvent, utan åtagandet görs dessutom utan krav på ekonomisk motprestation eftersom det inte automatiskt medför att BT ska erlagga en ordinarie eller uppskjuten betalning av någon form av avgift eller ekonomisk kompensation till den offentliga budgeten för behöriga finansieringsorgan. Detta medför att Förenade kungariket avstår från möjliga inkomster och således statliga medel som man skulle kunna erhålla genom att bevilja förmånen med den statliga garantin.

(60) Undantaget från minimifinansieringskraven enligt pensionslagarna från 1995 och 2004 med stöd av den statliga garantin, och undantaget från betalning av avgiften till pensionskyddsfonden motsvarande de pensionsåtagandena som täcks av den statliga garantin enligt pensionslagen från 2004, är beroende av förekomsten av en statlig garanti som innefattar Förenade kungarikets medel. Av detta följer att dessa undantag är avhängiga av och gäller Förenade kungarikets medel i den mening som avses i artikel 87.1 EG-fördraget.

5.1.2 (Selektiv) Ekonomisk fördel för BT

(61) Till följd av berörda parter synpunkter på beslutet om att inleda förfarandet är det nödvändigt att utreda huruvida undantaget från minifinansieringskraven enligt pensionslagarna från 1995 och 2004 samt undantaget från att betala avgift till pensionskyddsfonden enligt pensionslagen från 2004 motsvarande de pensionsåtagandena som täcks av den statliga garantin, har inneburit att BT fått en ekonomisk fördel.

5.1.2.1 Undantaget från minifinansieringskraven enligt pensionslagarna från 1995 och 2004

- (62) Genom pensionslagen från 1995 infördes ett minimifinansieringskrav på att värdet av pensionsordningens tillgångar inte får vara mindre än summan av ordningens åtaganden, på grundval av en föreskriven försäkringsteknisk värderingsmetod. Pensionsfonder som omfattas av en statlig garanti undantogs från detta finansieringskrav. Genom del 3 i pensionslagen från 2004 ändrades lagen från 1995 genom införandet av nya finansieringskrav och försäkringstekniska värderingar, från vilka pensionsfonder som täcks av en statlig garanti också undantas, förutsatt att de har inrättats genom lag.
- (63) När det gäller efterlevnaden av minimifinansieringskraven enligt 2004 års pensionslag framgår det av den information som myndigheterna i Förenade kungariket lämnat att BTPS inte uppfyller ett av villkoren för undantaget, eftersom BTPS inte inrättats genom lag. Av detta följer att BTPS omfattas av minimifinansieringskraven enligt pensionslagen från 2004 trots förmånen av den statliga garantin. Följaktligen kan BT inte utnyttja något undantag och ska uppfylla de krav som fastställs i lagen så länge de gäller.
- (64) I det avseendet granskades innehållet i BTPS senaste återhämtningsplan, som BT och BTPS styrelse gemensamt beslutat om i december 2005, av den brittiska pensionsmyndighetens (Pension Regulator) granskning. Pensionsmyndigheten är en oberoende myndighet som inrättades genom pensionslagen från 2004 och ansvarar för reglering av pensionsordningar. Myndigheterna i Förenade kungariket bekräftade formellt att pensionsmyndigheten var förvissad om att garantin inte användes för att förlänga återhämtningsperioden eller påverka några viktiga antaganden i den försäkringstekniska värderingen eller återhämtningsplanen för BTPS.
- (65) Emellertid är det nödvändigt att bedöma huruvida undantaget från finansieringskraven i pensionslagen från 1995, som inte omfattades av villkoret att pensionsordningen i fråga inrättats genom lag, utgjorde en förmån för BT eller BTPS med stöd av den statliga garantin. Sådana förmåner skulle ha förekommit mellan 1995 och 2004, när dessa krav gällde.
- (66) Dessa krav fastställdes särskilt med avseende på dels metoden för den försäkringstekniska värderingen av ordningarnas ställning, dels den tioårsperiod under vilken alla eventuella underskott skulle åtgärdas. Undantaget kan i princip ha utgjort en ekonomisk fördel för arbetsgivarföretag som BT, vars åtaganden för pensionsfonden omfattas av den statliga garantin. Dessa företag kan ha tillämpat mindre stränga krav, om några, när det gäller i) skyldigheten att korrigera ett eventuellt underskott, ii) den metod som används för att bedöma ordningarnas ställning när det gäller tillgångar och skulder, och iii) villkoren och tidsfristen för att göra det. De medel som frigjorts genom att inte följa dessa krav skulle ha kunnat användas till annan ekonomisk verksamhet.
- (67) När det gäller finansieringskravet var BT genom reglerna för BTPS mellan 1995 och 2004 skyldigt att justera eventuella underskott som upptäcktes av pensionsordningens aktuarie. Även om BT skulle ha kunnat utnyttja undantaget från pensionslagen från 1995 var så inte fallet när det gäller skyldigheten att återgå till full finansiering.
- (68) När det gäller metoden överlämnade myndigheterna i Förenade kungariket alla riktlinjer för BTPS placeringsverksamhet sedan 1996 till kommissionen. De hävdar alltid att BTPS placeringsverksamhet beaktade minimifinansieringskraven i pensionslagen från 1995. Myndigheterna i Förenade kungariket påstår att BT i själva verket finansierade BTPS som om minimifinansieringskraven i pensionslagarna från 1995 och 2004 till fullo gällde fonden. Myndigheterna i Förenade kungariket har också visat att dessa krav uppfylldes vid de värderingar som utfördes 1999 och 2002, trots det underskott som har konstaterats vid en annan löpande värdering. Faktum är att BTPS finansieringsposition enligt värderingarna 1999 och 2002, då minimifinansieringskraven i pensionslagen från 1995 gällde, inte visar något underskott som BT skulle ha varit tvunget att åtgärda i enlighet med dessa krav. BT skulle ha kunnat utnyttja undantaget från pensionslagen från 1995 när det gäller den föreskrivna metoden men gjorde inte det utan tillämpade en metod som ställde strängare krav på finansiering av BTPS underskott.
- (69) När det gäller den föreskrivna tidsfristen för att återgå till full finansiering fanns inget krav på att korrigeringen skulle ske omedelbart, i händelse av ett underskott enligt minimifinansieringskraven i pensionslagen från 1995. Korrigeringen kunde i dessa fall skjutas upp och genomföras inom föreskrivna tidsfrister på högst tio år. Det stämmer att BT, enligt reglerna för BTPS, var och fortfarande är skyldigt att åtgärda alla eventuella underskott mellan ordningens tillgångar och åtaganden som rapporteras vid en försäkringsteknisk värdering, [...]. Om BTPS däremot inte hade något underskott enligt den metod som föreskrivs i pensionslagen från 1995, tycks den längre fristen som BT medgavs för att korrigera ett eventuellt underskott, jämfört med lagen, inte ha utgjort någon egentlig ekonomisk fördel för BT.

- (70) Kommissionen noterar argumentet från berörda tredje parter om att en åtgärd inte upphör att vara statligt stöd för att den ännu inte har tillämpats. Emellertid är åtgärden i fråga inte längre i kraft, och det finns inga bevis för att BT fick någon ekonomisk förmån mellan 1995 och 2004.
- (71) Under dessa omständigheter anser kommission inte att det är fastställt att undantaget från minimifinansieringskraven i pensionslagen från 1995 har utgjort eller fortfarande utgör en ekonomisk förmån för BT. Det gäller i ännu mindre utsträckning när det gäller reglerna i pensionslagen från 2004. I detta avseende förekommer därför inget statligt stöd, eftersom de kumulativa villkoren i artikel 87.1 i EG-fördraget inte är uppfyllda.
- 5.1.2.2 Undantaget från betalning av avgift till pensionsskyddsfonden motsvarande de pensionsåtaganden som täcks av den statliga garantin enligt pensionslagen från 2004
- (72) Pensionsskyddsfonden inrättades genom 2004 års pensionslag. Pensionsfonder ska i allmänhet bidra till pensionsskyddsfonden genom att betala en årlig avgift, såvida de inte beviljats en statlig garanti och därmed undantas från denna betalning. Ett allmänt system för pensionsskyddsfonden inrättades 2004. Enligt detta ska tjänstepensionsordningar, och indirekt arbetsgivare, bidra till pensionsskyddsfonden, som betalar ersättning till medlemmar av alla pensionsordningar som bidrar. Med andra ord innebär det allmänna systemet att ett extra skydd ska betalas av arbetsgivarna i form av en full avgift.
- (73) Enligt bestämmelserna för pensionsskyddsfonden undantas BTPS när det gäller den del som avser dess anställda pensionsrättigheter som omfattas av den statliga garantin. Vid beräkningen av BTPS avgift till pensionsskyddsfonden undantas därför de medlemmar som anslöt sig till ordningen före privatiseringen. Dock har BT genom avsnitt 68 i lagen från 1984 en skyldighet att göra avgiftsinbetalningar till BTPS för dessa medlemmar. Följaktligen finns det en skillnad mellan den avgift till pensionsskyddsfonden som BTPS faktiskt betalat sedan 2005, och den avgift som BTPS skulle ha betalat om man hade bortsett från förekomsten av den statliga garantin.
- (74) Den avgift som BTPS betalade under 2005/2006 var exempelvis [...] brittiska pund, medan avgiften utan den statliga garantin förmodligen skulle ha varit [...] brittiska pund. Den avgift som betalades var således mindre än [...] av det belopp som BTPS skulle ha varit tvunget att betala utan den statliga garantin. Under följande år skulle avgiften utan den statliga garantin ha varit [...] brittiska pund under 2006/2007 och [...] brittiska pund under 2007/2008.
- (75) Kommissionen anser inte att reduceringen av den avgift som skulle betalas till pensionsskyddsfonden kan motiveras av "systemets logik". Kommissionen anser inte heller att det "system" som Förenade kungariket inrättat för skydd av pensionsrättigheter kan anses utgöras enbart av pensionsskyddsfonden. I stället ska alla åtgärder som vidtagits för att skydda pensioner beaktas. Om BT blir insolvent och dess pensionsfond har ett underskott kommer pensionerna för dem som var anställda före privatiseringen att betalas av staten snarare än av den privat finansierade pensionsskyddsfonden, såsom skulle vara fallet om de normala reglerna hade tillämpats. Som redan konstaterats skyddas BTPS av den statliga garantin utan att betala ersättning för det. Den enda "logiken" i detta är att i de fall då statliga medel görs tillgängliga för skydd av ett företags pensionsordning, blir privata system överflödiga.
- (76) Det argument som myndigheterna i Förenade kungariket framfört och som går ut på att pensionsskyddsfondens skydd bara är tillämpligt när det inte finns några andra lämpliga skyddsmekanismer, såsom en statlig garanti, innebär att man bortser från att BT har tillgång till skyddsmekanismerna utan någon kostnad. Även om pensionsskyddsfonden skulle betraktas som ett "skydds nät" som endast är avsett för pensionsordningar som inte har lämpligt skydd i händelse av arbetsgivarens insolvens, kvarstår det faktum att BT inte betalar något för detta skydd när det gäller pensionsrättigheter för dem som var anställda före privatiseringen, och att BT fått stöd av staten för att kunna tillhandahålla sådant lämpligt skydd som Förenade kungariket anser är nödvändigt för andra anställda som omfattas av tjänstepensionssystem. När det gäller dem som anställts efter privatiseringen och vars rättigheter inte täcks av den statliga garantin är det riktigt att BTPS gynnas av och bidrar till pensionsskyddsfonden.
- (77) Kommissionen delar inte heller den synpunkt som BT och BTPS framfört om att en åtgärd som enligt uppgift inte utgjorde något stöd 1984, när den beviljades, inte kan betraktas som stöd tjugo år senare på grund av externa händelser. För det första påpekar kommissionen att den inte anser att garantin i sig utgör något stöd till BT. Som kommissionen konstaterade i sitt beslut av den 28 november 2007 inrättades den statliga garantin för pensionsåtaganden till förmån för de anställda som nämnts, och medförde inte någon direkt ekonomisk fördel för BT. Emellertid är garantin numera den underliggande orsaken till att BT får en fördel i form av ett undantag från den fulla avgiften till den pensionsskyddsfond som infördes genom pensionslagen från 2004, och som BT endast betalar när det gäller dem som anställts efter privatiseringen. Detta undantag kan inte ha funnits när den statliga garantin inrättades, eftersom det då inte fanns någon skyldighet att betala avgift till denna eller någon annan liknande fond, men enligt pensionslagen från 2004 utgör garantin skäl för undantag.

(78) Påståendet från BT och BTPS att inrättandet av skyldigheten att betala avgift inte påverkar den statliga garantin innebär att man bortser från att varken förmånen eller förmånstagaren är densamma 1984 som 2004. Skyddet av pensionsrättigheter i händelse av BT:s insolvens är en förmån för dem som var anställda före privatiseringen såtillvida att utbetalning av deras pensionsrättigheter garanteras. Undantaget från pensionsskyddsfonden och betalning av full avgift är dock en förmån för BT i och med att det reducerar den avgift som annars skulle betalas, och det undantaget är avhängigt av förekomsten av den statliga garantin.

(79) Kommissionen godtar inte heller argumentet att det inte föreligger någon fördel eftersom garantin redan betalats av BT:s aktieägare genom att den ingick i det sammanlagda pris de betalade för företaget 1984. Som framgår av beslutet av den 28 november 2007 drog kommissionen med utgångspunkt i tillgängliga uppgifter slutsatsen att den statliga garantin, i den mån den täcker BT:s pensionsåtaganden, inte i sig medförde någon fördel för BT då den beviljades. Därför finns det inget skäl att anta att BT:s aktieägare skulle ha betalat ett högre pris för en fördel för vissa anställda som endast skulle förverkligas i händelse av BT:s insolvens. Det innebar ingen fördel förrän 2004, då dess konsekvenser väsentligt förändrades genom lagstiftning. Vid tiden för privatiseringen fanns det inget påtagligt värde för BT:s aktieägare i den statliga garantin för pensionsåtaganden med avseende på påföljande eller oförutsägbara förändringar av pensionslagstiftningen. 1984 var det inte möjligt att förutse någon skyldighet för BT att betala avgifter till den pensionsskyddsfond som inrättades 2004, och inte heller någon ekonomisk fördel som ett resultat av undantaget från dessa åtaganden med stöd av den statliga garantin.

(80) BTPS hävdar också att de eventuella fördelarna till följd av lägre avgifter till pensionsskyddsfonden mer än väl kompenseras av BT:s och BTPS extra åtaganden och utgifter på [...] brittiska pund på grund av BTPS särskilda beskaffenhet. Kommissionen anser inte att de påstådda nackdelarna uppväger denna fördel:

— För det första var förmånen till de anställda i händelse av BT:s konkurs av litet, om ens något, intresse för BT:s aktieägare.

— För det andra finns det inget tidsmässigt samband mellan dessa påstådda nackdelar och fördelen till följd av en lägre avgift till pensionsskyddsfonden, som

uppstod tjugo år senare. Inget i lagen tyder heller på att den var avsedd att kompensera för de påstådda nackdelarna. Inte heller finns det någon tydlig koppling mellan den påstådda bördan för BT och de åtaganden som täcks av den statliga garantin och som 1984 även omfattade bland annat kortfristiga lån, leverantörsskulder, mervärdesskatt och inkomstskatter samt långfristiga lån från utländska långivare.

— För det tredje hänvisar BT till den börda som orsakas av de extra åtagandena när det gäller olika rättigheter som kan relateras till offentlig anställning. Emellertid går det inte att utesluta att dessa rättigheter i sin tur har medfört förmåner för BT i form av ökad lojalitet eller acceptans hos berörd personal för olika löne- och arbetsvillkor jämfört med om dessa rättigheter inte funnits.

(81) Till skillnad från andra företag inom elektronisk kommunikation och andra sektorer som inte beviljas förmånen att undantas från avgifter till den pensionsskyddsfond som inrättades genom 2004 års pensionslag motsvarande de pensionsåtaganden som täcks av den statliga garantin, erhåller BT en ekonomisk fördel eftersom man betalar en väsentligt reducerad avgift till pensionsskyddsfonden. BT kan således använda dessa finansiella resurser för att finansiera verksamheten på sina marknader.

(82) Sammanfattningsvis tycks BT ha fått en statligt finansierad ekonomisk fördel sedan ikraftträdandet av Pension Protection Fund (Entry Rules) Regulations 2005.

5.1.3 Företag som gynnas av selektiva åtgärder

(83) Vad beträffar stödmottagaren för åtgärderna i fråga ska det betonas att BTPS och BT är två olika juridiska enheter. Undantaget från betalning av lämplig avgift till pensionsskyddsfonden berör direkt BTPS, vars styrelse har ansvar för betalningen. Den avgift som BTPS betalade under 2005/2006 ska enligt uppgift ha finansierats med ordningens tillgångar. BT ska dock täcka alla underskott och administrativa kostnader för pensionsordningen så länge som det är solvent. Även om BT i sig inte faktureras eller betalar aktuella avgifter till pensionsskyddsfonden innebär en lägre avgift minskade kostnader för BTPS, vilket gynnar BTPS tillgångar. Därmed minskar BT:s egna åtaganden gentemot BTPS. Detta innebär att alla eventuella ekonomiska fördelar för BTPS till följd av åtgärden i fråga i sin helhet överförs till BT.

(84) Dessutom är åtgärden selektiv såtillvida att den bestämmelse i Pension Protection Fund (Entry Rules) Regulations 2005 genom vilken 2004 års pensionslag genomförs, medger ett undantag från avgiften till pensions-skyddsfonden och är selektiv eftersom den är ett resultat av förmånen i form av den statliga garantin enligt lagen från 1984, som enbart avsåg åtaganden för BT. Genom dessa åtgärder infördes undantag från de allmänna skyldigheter som pensionslagarna innebar för andra företag som inte hade en sådan förmån, och de är därför selektiva.

5.1.4 Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstaterna

(85) Genom olika dotterbolag bedriver BT en omfattande verksamhet som går ut på att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster i flera medlemsstater, däribland Tyskland, Italien, Spanien, Nederländerna, Frankrike och inte minst Förenade kungariket⁽¹⁾. Tillhandahållandet av elektroniska kommunikationstjänster innebär förmedling av innehåll mellan olika nät och över nationsgränser inom den gemensamma marknaden, oavsett om dessa tjänster tillhandahålls på lokal, nationell eller gränsöverskridande basis.

(86) Särskilt i Förenade kungariket har tillsynsmyndigheten för elektronisk kommunikation, OFCOM, konstaterat att BT har betydande inflytande på marknaden i den mening som avses i EU:s regelverk om elektroniska kommunikationstjänster och nät, på ett antal marknader för detaljhandels- och grossisthandelstjänster. Dessa marknader omfattar hela eller delar av slutkundsmarknaderna för fast smalbandsanslutning, smalbandsanslutning, grossistmarknaden för telefonväxeltjänst via smalband, samtalsorientering och överföring, bredbandsaccess i grossistledet, grossistmarknaden för lokal åtkomst och hyrda förbindelser⁽²⁾. På alla dessa tjänstemarknader i Förenade kungariket konkurrerar BT med väsentligt svagare konkurrenter som inte åtnjuter samma ekonomiska fördel när det gäller bidrag till pensionsskyddsfonden som den statliga garantin innebär för BT. Konkurrensen mellan dessa företag och BT försvagas till följd av BT:s betydande inflytande på marknaden och snedvids ytterligare av åtgärden i fråga.

(87) Mot bakgrund av BT:s verksamhet och ställning på nationella och internationella marknader för elektronisk kommunikation kan denna fördel påverka konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

⁽¹⁾ Se <http://www.btplc.com/Report/Report08/pdf/AnnualReport2008.pdf>

⁽²⁾ Se <http://www.btplc.com/Report/Report08/pdf/AnnualReport2008.pdf>. Se även OFCOM Notice i avsnitt 155.1 i Enterprise Act 2002 av den 30 juni 2005 på <http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/sec155/sec155.pdf> och Final statements on the Strategic Review of Telecommunications, and undertakings in lieu of a reference under the Enterprise Act 2002 av den 22 september 2005 på http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/statement_tsr/statement.pdf

(88) Att BT undantas från betalning av en avgift till pensions-skyddsfonden motsvarande de pensionsåtaganden som täcks av den statliga garantin medför en ekonomisk fördel för BT genom användning av Förenade kungarikets statliga medel. Förmånen riskerar att påverka såväl konkurrens som handel mellan medlemsstater i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

5.1.5 Åtgärdens rättsenlighet

(89) Sedan antagandet av 2004 års pensionslag och Pension Protection Fund (Entry Rules) Regulations 2005 har en förmån beviljats BT i form av ett undantag från betalning av full avgift till pensionskyddsfonden.

(90) Detta undantag utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget och har inte anmälts till kommissionen i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget. Följaktligen är denna åtgärd olaglig.

5.2 Bedömning av åtgärdernas förenlighet med den gemensamma marknaden

(91) Då det har konstaterats att undantag från betalning av full avgift till pensionsskyddsfonden utgör statligt stöd är det nödvändigt att bedöma det statliga stödets förenlighet med gemenskapslagstiftningen. I det avseendet har varken Förenade kungariket eller BT och BTPS hävdats att åtgärderna kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden.

5.2.1 Artikel 86.2 i EG-fördraget

(92) Även om BT har anförtrotts att tillhandahålla vissa tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 86.2 i EG-fördraget, är stödet inte begränsat eller på annat sätt kopplat till fullgörandet av dessa åtaganden och gynnar därmed hela verksamheten. Förenade kungarikets myndigheter och BT hävdar inte heller att betalningen av full avgift till pensionsskyddsfonden skulle hindra BT från att fullgöra de uppgifter av allmänt intresse som företaget tilldelats. Mot den här bakgrunden är undantaget i artikel 86.2 i EG-fördraget inte tillämpligt.

5.2.2 Artikel 87.2 och 87.3 i EG-fördraget

(93) Åtgärden i fråga tycks inte heller vara förenlig med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.2 i EG-fördraget. I artikel 87.2 a i EG-fördraget avses stöd av social karaktär som ges till enskilda konsument. Det statliga stöd som diskuteras gynnar dock BT i sig. Följaktligen omfattas inte sådant stöd av artikel 87.2 a i EG-fördraget.

- (94) Vidare anser kommissionen att det är uppenbart att artikel 87.3 a, b och d i EG-fördraget inte är tillämplig. Varken Förenade kungariket, BT eller BTPS har heller framfört argument med avseende på dessa.
- (95) Den enda tänkbara grunden för den aktuella åtgärdens förenlighet tycks vara artikel 87.3 c i EG-fördraget. Åtgärden tycks dock inte vara förenlig med någon av de regler för tillämpningen av det ledet som kommissionen hittills har utfärdat i form av riktlinjer och meddelanden. Följaktligen måste åtgärdens förenlighet bedömas direkt på grundval av artikel 87.3 c i EG-fördraget, enligt vilken "stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset" kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.
- (96) För att stöd ska anses vara förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget måste ett mål av gemensamt intresse eftersträvas på ett nödvändigt och proportionerligt sätt. Mot denna bakgrund anser kommissionen att det är lämpligt att beakta följande frågor:
1. Är syftet med stödåtgärden klart definierat och av gemensamt intresse (dvs. att åtgärda en marknadsstörning eller uppnå ett annat mål)?
 2. Är stödet utformat på ett sådant sätt att målet av gemensamt intresse kan uppnås? Framför allt:
 - Är stödåtgärden ett lämpligt instrument?
 - Har det en stimulerande effekt, dvs. ändrar stödet företagets beteende?
 - Är stödet proportionerligt, det vill säga skulle samma beteendeförändring även kunna uppnås med mindre stöd?
 3. Är snedvridningen av konkurrensen och påverkan på handeln så begränsad att det sammantagna resultatet är positivt?
- (97) Förenade kungariket har inte angett att åtgärden i fråga var utformad för att uppnå ett särskilt mål av gemensamt intresse. Vidare finns det inga tydliga uppgifter eller grunder som visar att det statliga stödet är ett lämpligt och proportionerligt instrument som har någon stimulerande effekt på utvecklingen av den verksamhet som BT, bland andra konkurrenter, bedriver. Som nämnts ovan är åtgärden i fråga varken kopplad eller begränsad till fullgörandet av den uppgift att tillhandahålla tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som anförtrotts BT.
- (98) Följaktligen tycks det enda tydliga målet av gemensamt intresse som skulle kunna eftersträvas med de aktuella bestämmelserna i pensionslagstiftningen vara det extra skyddet av anställdas pensionsrättigheter i händelse av arbetsgivarens insolvens. Den extra garantin att pensionerade arbetare faktiskt åtnjuter ett ekonomiskt välstånd som står i proportion till deras arbetsinsats under livet ligger i det allmänna intresset för en generell och socialt balanserad utveckling av den ekonomiska aktiviteten. Införande av ett undantag för den avgift som BTPS ska betala innebär emellertid inte att stödåtgärden bidrar till att uppfylla dessa mål.
- (99) På samma sätt kan pensionskyddsåtgärderna enligt Förenade kungariket utgöra ett skydd endast i de fall då ett annat alternativ eller lämpligt skydd saknas. I det fallet kan pensionslagen från 2004 också anses stimulera företagen att på egen bekostnad införa egna alternativa system och mekanismer som skulle utesluta såväl en avgiftsbetalning som ett beroende av den allmänna pensionskyddfonden. En stödåtgärd utan krav på motprestationer undanröjer emellertid alla incitament för BT att inrätta egna alternativa system. Om stödet däremot drogs in skulle BT stimuleras att göra det, eller åtminstone att förlita sig på den privat finansierade pensionskyddfonden som en garanti för pensionsrättigheterna för dem som var anställda före privatiseringen.
- (100) Av detta följer att stödåtgärden inte är ett lämpligt instrument för att nå de mål av allmänt intresse som anges i Förenade kungarikets pensionslagstiftning. Stödet befriar i stället BTPS och därmed även BT från de operativa kostnader som i vanliga fall är förenade med uppnåendet av ett sådant mål. Följaktligen uppvägs inte stödåtgärdens negativa inverkan på handeln mellan medlemsstaterna och konkurrensen av några positiva effekter i andra avseenden, vilket gör att resultatet sammantaget är negativt.
- (101) Kommissionen drar därför slutsatsen att undantaget från att betala full avgift till pensionskyddfonden inte kan anses förenligt med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 86.2 och 87.3 i EG-fördraget.

6. SLUTSATSER

- (102) Mot bakgrund av det ovan anförda drar kommissionen slutsatsen att undantaget från att betala avgift till pensionsskyddsfonden motsvarande de pensionsåtaganden som täcks av den statliga garantin för BT:s pensionsåtaganden utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget, som inte kan anses förenligt med den gemensamma marknaden.

7. ÅTERKRAV

- (103) Enligt artikel 14.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999⁽¹⁾, ska kommissionen vid negativa beslut i fall av olagligt stöd besluta att den berörda medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att återkräva stödet från mottagaren. Bara stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden ska återkrävas.

- (104) Syftet med återkrav är att återställa den situation som rådde innan stödet beviljades. Detta har uppnåtts när det oförenliga stödet har återbetalats av BT, som därmed förlorar den fördel som BT haft på marknaden i förhållande till sina konkurrenter genom att BTPS inte har betalat full avgift till pensionsskyddsfonden sedan 2005. Det belopp som återkrävs måste vara sådant att det undanröjer den ekonomiska fördel som getts till BT, som av de orsaker som anges i skäl 83 ovan är mottagare av stödet.

- (105) Eftersom det oförenliga stödet till BT motsvarar skillnaden mellan den avgift som skulle ha betalats till pensionsskyddsfonden i avsaknad av en statlig garanti från fondens inrättande 2005 och den avgift som BTPS faktiskt har betalat, är det mellanskillnaden som ska återkrävas plus återkravsränta på detta belopp, som inte får vara lägre än vad som anges i artikel 9 i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999⁽²⁾.

- (106) Enligt de uppgifter som lämnades av Förenade kungariket den 29 mars 2007 ingick styrelsen för pensionsskyddsfonden, BT och BTPS styrelse ett depositionsavtal för att i ett depositionskonto låsa skillnaden mellan det belopp som BTPS skulle ha betalat under 2005/2006 om den statliga garantin inte hade beaktats, och det belopp som BTPS faktiskt betalat. Under efterföljande år har BTPS varit skyldigt att på depositionskontot betala in det belopp som BTPS skulle ha betalat utan hänsyn till den statliga garantin. På dessa belopp tillkommer ränta på [...], som enligt Förenade kungariket uppgår till [...].

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 (numera artikel 88) i EG-fördraget (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽²⁾ EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

- (107) Enligt bestämmelserna i depositionsavtalet ska detta pågå tills kommissionen avslutar sin utredning om huruvida reduceringen av avgifterna till pensionsskyddsfonden utgör ett oförenligt stöd eller beslutar att inte föra ärendet vidare. I det första fallet ska det slutgiltiga belopp som pensionsskyddsfonden fakturerar för pensionsskyddsavgifter även inkludera upplupen ränta på de belopp som betalats in på depositionskontot. [...] tillfaller därmed pensionsskyddsfonden om kommissionen antar ett beslut om oförenligt stöd, och inte BTPS eller BT. Detta ska förhindra att den upplupna räntan på depositionskontot inte ytterligare ökar den ekonomiska fördel som BT har beviljats.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har genomfört till förmån för BT plc, i form av ett undantag för BT:s pensionsfond från betalning av avgift till pensionsskyddsfonden för stödmottagarens pensionsåtaganden som omfattas av avsnitt 68.2 i 1984 års telekommunikationslag i dess nuvarande lydelse, är oförenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.1 i EG-fördraget.

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska upphöra med det oförenliga statliga stödet till BT plc.

Artikel 2

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska återkräva det stöd som avses i artikel 1 från stödmottagaren.

Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta som löper från den dag då stödet trädde i kraft till den dag då det har återbetalats.

Räntan ska beräknas som kapitaliserad ränta enligt kapitel V i förordning (EG) nr 794/2004.

Artikel 3

Återkravet av stöd enligt artikel 1 ska ske omedelbart och vara verkställbart.

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska säkerställa att detta beslut verkställs inom fyra månader från delgivningen.

Artikel 4

Inom två månader från delgivningen av detta beslut ska Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland lämna följande uppgifter till kommissionen:

- a) Det totala belopp som ska återkrävas av stödmottagaren.
- b) En detaljerad beskrivning av de åtgärder som redan vidtagits eller planeras för att följa detta beslut.
- c) Handlingar som styrker att stödmottagaren har ålagts att återbetala stödet.

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska hålla kommissionen underrättad om genomförandet av de nationella åtgärder som vidtagits för att genomföra detta beslut till dess att det stöd som avses i artikel 1 helt har återbetalats. Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska på särskild begäran av kommissionen omedelbart lämna uppgifter om de åtgärder som redan vidtagits och planeras för att följa detta beslut. Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

ska även lämna detaljerade uppgifter om de stöd- och räntebelopp som återkrävts av stödmottagaren.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Utfärdat i Bryssel den 11 februari 2009.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen
